Nr. 23. Neue Jüdische Zeitung.

נייע יידישע צייטונג

דיא „נייע יידישע צייטונג"
ערשיינט יעדן
מאָנטאג
אונד דאָנערסטאג.

פּרענומעראַציאָנס־פּרייז:
גאַנציעהריג 7 פל. — קר.
האַלבּיעהריג 3 „ 50 „
פיערטעליעהריג 1 „ 75 „

דיא רעדאַקציאָן
אונד אַדמיניסטראַציאָן
בעפינדען זיך
Schiffmannsgasse 6, Budapest.
וואָהין אויך דיא פּרענומעראַציאָנס
גלעדער צו זענדען זינד.

אינזעראַטע
ווערדען בילליגסט בעריעכנעט.

Budapest, Montag 31. December 1883. שנת תרמ"ד לפ"ק.

ב"ה בודאפעסט בי טבת

דיא אונגאַרישען יודען.

ווער האבען עס אים פאַרהיגין נעוואוסט. דאס דיא איבערגינגען דעם נעזעטצעס „אבער דיא עהרע צווישען יודען אונד כריסטען מיינען אדידערען ער־פאָלג האבען ווירד. אלס נור אנפאַלאַנגען אונד שאַפען אבער אונס הערייצו בעשאַרען. ווער האבען אונס ניכט נעטרייש.

מאַן האט אונס פ׳ ל גאַבריישען אונס נע־דכט נעשלידערט. מאַן האט אין זאַרס אונד שריפט אונד בילד אונס אנגעריפען; מאַן האט דיא פּרכט אונסעשפּאַבען, דאסס דאס עהרליכע כריסטליכע בלוט זיך מיט דעם אונעהרלי־כען יידענבלוט פּערמישען אונד דאדורך פּער־דערבען קאָנטע. מאַן האט שאַנע כריסטליכע מענ־נער אדער מעדכען נעצייכנעט. אונד נעבען אדונען יידענמענשען מיט קרוסמען בייגען. נעבאַנענען נא־זען, דיא זיך דך דען מונד אינשוקען. קוריז אללע מאָגלבען העסליכרישען דער זעעלע אונד דעם ליעבם אונס אנגעריכטעט אונד אנגעמאלט. אונד ניכט ווי יודען וואָרען עס. דיא אייזעלעהע — ווי־מאַכטען דיא צוזעלעהע נעגנען — נעבריכטע אדער פּערלאַנגט האבען! האט דאך זעלבסט דער קאַר־דינאל האינאלד ערקלערט. דאס ער פּאַן מאלטיוויש נעדערהשען פאַרשטיסטאבבינען נעהאַרט האַ־בע. דאס דיעזע טשעהען צווא׳ ניכט דעם חרם אינטערלייגען. אבער דאך ניכט צוזעסטיג זינד! — ווער קאָנטען מיט רעכט פּאַנען: מי בקש זאת מדכם? ווער האט דאס פּאַן אייך פּערלאַנגט? — אונד אין וועגנען מאַנען ווירד דיעזע יודענפאַנע ווידער אים אבער דיעזע צור פּערהאַנדלונג קאָמ־מען, אונד וואַהרשיינליך ווידער אבגעלעגונג ווער־דען. דענן דיא „וועגען קאוואַלליערע" וואַללען אין נאך נראַבערע צאַהל צו־ערשיינען, אים מיט מיר דען יודען אונד מיט דעם מיטטעלפּעזיטרעגענען אינגען יודם צו׳ מאַכען.

נון קאָמטען נאך דיא דכסטיקסטפּרעזידענטען דער לאַנדעסקאַנצליי מיט דער אינזיגנע אינער נייען יודענפּאַנע. דיא וועגן דיא אין דען ווייסאַא קאָמטע. אינע נייע יודענדעבאַטע דער פּאַרלאַמענטס. וכרי בוין וקצף! שאַפען אונד צאַרן ווירד ניכט אויסבלייבען! אַנ־שאַפען זיך אן דען ווייזען ראַטה צו׳ האַלטען „חב־כמים רגע עד יעבור זעם". האַלטען דיך רוהיג פּער־באַרגען, בין דער שטונד פּאַרבער אזוי׳. ברינגען זיא זעלבסט דען שטונד הערבייא. דיא הערדען וואַללען דער וועלט גלייכען מאַכען. דאס ניכט זיא עס זינד. וועלבע יודענהאַס ער־עגען. אונדערן דיא אַרטהאַראַקסען דאס אוס אין נראַבער אירד־מוס. אוס דעם לוך אונד אוס אין ווייר פּרכטען. דיא בייבען לוך אונד צו שעטע ערוואַכען ווערדען. דיא בייבען נור דיא בעמעקרינג דעם „בעשעד נאַפּאַ" אבער דיעזע איינגאַבע דער דיסקוסיאָנס־פּרעזידענטען צו לעזען. אונד נור ווירד אירגען קלאַר ווערדען. דאס וועגן דיא אינזערען פּינדען אין שטיק רעליגיען נאך דעם אנדערען אין דעם ראַבען וועגען. דיעזע ניכט זאַטט ווערדען אונד נאך פּערלאַנגען; דיא מאַ־גען דיא נאַטען אונד קלידער פּערענדערן ווא דיא וואַללען. דיא מאָגען אללע אייסערען צייכען דעם יודענטהוס אבזוטעלן ווירד. דיא ווערדען דען אנט־סע־מטען — אונד פּעלע זינד עס. דיא עס ניכט שיי־נען — אימסער אלס פּעטערט אים אַטטעלאַנדער־ שיינען. בין זיא אַטט אונד טשעל. דען פּינגען ראַך אונד דאס לעטצטע נאַלדטשיק ניכט אבגעלעגט האבען.

דען. ווייל — ווא דער פּעזידענט אין פּינקרבען בעמערקטע — דיא אַטטעריליכע האנד דער רעגיע־רונג זיך דארדוך לעגען קאָנטע. שליעסליך וואורדען אללע יענע גענדען אדען קאָמטען אַלאַנ אשאַאַרי אונד באראַיא בעציכנעט. אין וועלבען לוך וואנדער־קאָמט מסיאָן ערשיינען אונד דיא בראַ־שירען פּערטיילען ווירד.

פערשיידענע נייאינקייטען.

* (דאס נייעסטע ניהיליסטי־שע אטענטאט.) אים פּעטערסבורג ווירד ווייטר נייע דינאַמיטאַטאַ דער ניהיליסטען נעפּעל־דעט דער אבטהיילונגשעף אין דער קאַנצליי דעם שאַדהייטשטאַנדס שאַנדאַ־מע־יאַבערסט־ליטטאַנט סדיליכן, וואורדע אין אינעם היוף אין דער נעהע דעם נעוויסקי־פּאַשאַסטעס אין דעם אינענבליק מיטלינגס עשאַסען, אלס ער אן דער אַ־פּטעקונג אינער עטעריקטען נהיליסטשען דרוקטייא שייטען יאַללעי. אין אין בעגלייטונ־ דער בעאמטע ווארדע ווירד מעהרערע שטעק מאַ־טלך פּעזוואורדע. אין דען אלאַרם אילטען מאַלי־צטסען צור שטעללע אונד וואורדען צאַלל־ ריכע פּערהאַפטונגען פאַרנאַמען. דאך איזט עס פּאַנדך. אב דיא מאַדער דך אנדער דען פּער־האַפטען פּרעזאַנד בעפּרדען. אין אללע דיעזע נעוואַלטטאַטען ווערדען דיא נעריכטע. וועלבע דען יינגסטען אונאַלט דעם צאַרען. מראַיין אללערנע־ נעשטיללטען פּרעזיבערנגען. עבענאַלס אייגענס נהיליסטשען אַטטענטאַט צוישיטבען. נייערדינגס אן פּעסטנקיט נעווענגען.

* (ראַ שלום פּערהאַנדלונג) אין דער דיעלל־אנגעלעגענהיט באַטטאַנ־ראַזע־ בערג ווירד אם 10. יענער אין מעמנשיאַ־ שאַאַטט פּנדען. דיא אַטטיליע באַטאַנ לעסט זיך דורך אי־ נען פּרוטאַקאָלנעד. דר אדווואָקאַטען דר׳ יולוס דיאַ־פּ פּערטעטען.

* (פּאַסטעל טאַדט.) פּייטאַנ איזט דער נראַ־קאַנטאַער בעבנער דר׳ ה׳ פּאַסטעל אין אייגענס אַלטער אָרט אין 85 יאהרען פּערשיידען. — אייגסט וואר ער אין לייפּצינג־תרמ״ד פאַס חתם מס׳ ציקל; ווייל ער אבער אנגעפאַנגען האַ צו „־ יעאַמרערע". איזט ער פּאַן יינעם רבי פּערשטאַנען וואָרדען. אלס רב דער נראַטען מעה־ רישען נעמיינע פּראַנטיע האַט ער זיך עבען־ פּאַללס דורך זיינע נייערונגען בייא דען אַרטהאַק־ סען פּראַהסט נעמאַכט. זאַ עדהען ווער הייער אייגען נראַטען קענגער אונד טיפּטיגען אַלטוויסטען וועג־ נעהען. דעסטען פּיעל אַטטשטיקער עפּפּעס־ דען וואַרדען זיעיע, וועגן ער ניכט זיינע נייערונגען אללע דעסטע אים דער נטרה בעוויזען וואַללען. שראַ ליה מיה לפליגא, ותיבי מנחתי כבור.

* (דיא קוריאַזע דעס „יונגע־ לעגענד.") פּייטאַנ איזט אוז דיא בודאַפּעסטער קאַנגליכע שאַאַטטאַנוואַלטשאַפט זיטצונג דער קאַנגליכען אבער־שאַאַטטאַנוואַלטשאַפט אין דער קריאַנאַטאַנגלעגענהייט דעס „יונגעשטענגע־ איי־ נע צוישיפּפּ אינגעלאַנגט. אין וועלבער פּאַ־ אל־ נעגענשטאַנד דיא אינגעוויאַלטונג ווירד. דאס לוט דער פּאַס אקטאַבער ד׳ דאַרטען צוישיפּפּ דעס הייפּפּ־ שטעראַטשען בורעטטייטער־אַטטעס דער הייפּ־ טאַטס־אבגעאָרדנעטע בעלא קאַמאַנדו דיא איזט 10,500 פּל׳ ליטעראַ קייצאַן פּאַר „יונגעשלעגענ־ נעקרוגען אונד ווייטער יולוס ווערהאַיאַ דייטאַל

דיא אבען אנגעפּרטען שטעללע דעס „בעש־ מ׳ נאַפּאַ" ליעסט. „דיא פּאַטעריליגנדען יודען. שאַפּט פּהלט, דאס דיא דער נאַצאַן פּעלעס שול־ דע אונד נאך צאַהלרייכען אנפּאַדרונגען נעגנגע ליעסטען מוס. דאס׳ס דיא אין דער נזקזלכשאַפט אי־ נע גלייכבערעכטיגט שטעללונג איינגעטשען קאָנ־ נע." וועלבער שולד זאַללען זיך דיא אונגאַרישען יודען איינגעטלך בעזאַגט זיין? ווערדענד דיא אַ־ דערען נאַצאָנאַלטעטען דך דעם „דייטשען שול־ פּערייניע", מיט דען פּאַנסלאַ־ וויסטעך פּערבינדען, פּאַן דער אונגאַרישען שפּראַכע נטטטען וויסטען וואַללען, דען אונגאַרישען שטאַאַטסנעדאַנקען פּערלייגנען, דנד נעראַדע דיא יודען פּיר דען אונגאַרישען שטאַאַטסגעדאַנקען דיא פּיר דיא מאַדאַרישע שפּראַכע בעגייסטערט. אונד וזכען בייא יעדער נעלעגענהייט דאס וואַהל דעס שטאַאַטעס צו פּאַרדערן. אונד דאס מהין דיא אַ־ נדאַקסען פּעללייכט מעהר אלס דיא פּאַרטע־ שיסלער אדער פּאַרטייפּפּ־, נור דאס דיא ניכט דאס׳ס פּאַראַדע מאַכען. אונד פּאַר דען צייטונגען ניכט אויספּאַזיגען לאַסטען.

ווענן אבער אין בלאַטט דיא „בעשע־ נאַפּ־ לאַ" זיא שרייבט אונד אנגעצוהלטיגען קוליגען בלעטטער אויף דעם לאַנדע עס נאך ערגער מיי־ בען אין אנשלדיגונגען אונד בעטצען, דאנן ווערע עס קיין וואונדער. ווענן עס דך בעשטיטיגען אַלד־ מע. דאס „בודאַפּעשטער הירלאַפּ" בעריכטעט. אונד וואס ווער נאַכאַלגען לאַסטען!

דער אנטסטעטיגע־פּרעזאַנד האַט דיא קאָ־ מטאַטע מאַלנא, אונד אונד אנגעצוהלטיגען קוליגען בלעטטער אויף דעם לאַנדע עס נאך ערגער מיי־ בען אין אנשלדיגונגען אונד בעטצען, דאנן ווערע עס קיין וואונדער. ווענן עס דך בעשטיטיגען אַלד־ מע. „בודאַפּעשטער הירלאַפּ" בעריכטעט. אונד וואס ווער נאַכאַלגען לאַסטען!

דער אנטסטעטיגע־פּרעזאַנד האַט דיא קאָ־ מטאַטע מאַלנא, אונד אונד באַראַיא צו׳ ווייטער קרכטיגקייט אויסגעזוכען אים 27. ד׳ האַט נאך דעם בעריכטע דעס „בודאַפּעשטער הירלאַפּ" אין פּינ־ קרכטיגן אים דיזע אינגעס דאַרטיגן אדוואָקאַטען אינע בעשטיגונג פּאַן פּערטעדיגן אים דען ערוואַהטטען דריטע קאָמטאַטען שאַאַטטיגונדען. אים עדיגס קאָמטאַטע אונד אין 21. צוזאַמטען 63 פּערזאָנען ערשיגנען. אין דיעזער בעשטיגונג זאַלל פּעסטגעטעטע וואָרדען זיין, דאס אים קאָמטאַטע מאַלנא 13,856 וועהלער. אים קאָמטאַטע שאַאַרי 16,572 וועהלער, אים קאָמטאַטע באַראַיא 15,247 וועהלער זיך דורך אדיע אנטערשיטט פּערבאַלד־ מעס האבען. בייא דען נעכסטען ווייטאַאַטטאַ־ לען פּיר אייגען אנטסטטטיגען אבגעדרעטטען. כאַרדיאַטען צו שטטטען, זאַראַן וואורדען פּאַל־ גינגרע בעשלטטע נעטאַטטע. 1. דיא קאָמטאַטע וועד־ דען פּאַראַ אַטטען אויף דעם כאַטטאַאַטטען ער־ שיינען. 2. דיא בייבען אַלל שאַן אים פּעבער־ קנפּטגען אדרעס בעגיגנען. צו דיעזעס צוויעק ווירד אייגע אים 13 מטגליעדערן בעשטעהענדע אונדער־ קאָמטטטאַטען דיא דריטע קאָמטאַטע בעריזען. 3. דיא וואונדער־קאָמטטטאַטען ווירד אדדיע בעשטטטאַ־ טען ערגענד האבען; אלס זאַלבע ווערדען ווירקען דעם קאָמטאַטע אדדיטאַאַטען, אינדיטטטעללע אונד לאַנדרלטיטטע. 4. אין וועגען דיעזע דערגעריטטען טאַ־ לענטעס בעריהטטטער. קאָמטאַלטטטער נטטטטאַלטער דעם קאָמטאַטטס באַראַיא ווירד בעריוכט ווערדען. אים דעגטטטע דער זאַבע נראַטטעד ערדען צו׳ האַל־ טען. 5. דיא וואונדער־קאָמטטטאַטען ווירד אין אללען וואַהלבעגירקען מיט אַטטטטאַטטטען. קאָנטראַאַטטען ערגענגען. 6. דיא וואונדער־קאָמטטטאַטען ווירד אי־ בעראַלל אייגע בראַאַטטד פּערטטיילען. אין וועלבען דאַ נטטטטטאַלטטאַטטען דער יודען אַטטעגעטהלט ווער. דאס מאַנטטטטאַטטטאַ־ דיא ווירד בראַאַטטד ערשיינען ווירד אין אייטצען נטטרוקטען ווער־ טען; דיא בראַאַטטד ווירד אין אייטצען נטטרוקטען ווער־

פּעלע.

* (דיא אַרמע אַלטע פרוי.) אין אַ־ מעריקאַ־ בעמערקטע דיא אונד דער רעגיע־ רונג זיך דארדוך לעגען קאָנטע. שליעסליך וואורדען אללע יענע גענדען אדען קאָמטאַטען אַלאַנ שאַמאַרי אונד באַראַיא בעציכנעט. אין וועלבען לוך וואנדער־קאָמט מסיאָן ערשיינען אונד דיא בראַ־ שירען פּערטיילען ווירד.

* (פּערשיידענע נייאינקייטען.) אין פּאַרדעבען אין פּינקרבען בעמערקטע דיא אַטטעריליכע האנד דער רעגיע־ רונג זיך דארדוך לעגען קאָנטע. שליעסליך וואורדען אללע יענע גענדען אדען קאָמטאַטען אַלאַנ אשאַאַרי אונד באַראַיא בעציכנעט. אין וועלבען לוך וואנדער־קאָמט מסיאָן ערשיינען אונד דיא בראַ־ שירען פּערטיילען ווירד.

* (דאס נייעסטע ניהיליסטי־ שע אטענטאט.) אים פּעטערסבורג ווירד ווייטר נייע דינאַמיטאַטאַ דער ניהיליסטען נעפּעל־ דעט דער אבטהיילונגשעף אין דער קאַנצליי דעס שאַדהייטשטאַנדס שאַנדאַ־מע־יאַבערסט־ ליטטאַנט סדיליכן, וואורדע אין אינעם היוף אין דער נעהע דעס נעוויסקי־פּאַשאַסטעס אין דעס אינענבליק מיטלינגס עשאַסען, אלס ער אן דער אַ־פּטעקונג אינער עטעריקטען נהיליסטשען דרוקטייא שייטען יאַללעי. אין אין בעגלייטונ־ דער בעאמטע ווארדע ווירד מעהרערע שטעק מאַ־טלך פּעזוואורדע. אין דען אלאַרם אילטען מאַלי־צטסען צור שטעללע אונד וואורדען צאַלל־ ריכע פּערהאַפטונגען פאַרנאַמען. דאך איזט עס פּאַנדך. אב דיא מאַדער דך אנדער דען פּער־ האַפטען פּרעזאַנד בעפּרדען. אין אללע דיעזע נעוואַלטטאַטען ווערדען דיא נעריכטע. וועלבע דען יינגסטען אונאַלט דעם צאַרען. מראַיין אללערנע־ נעשטיללטען פּרעזיבערנגען. עבענאַלס אייגענס נהיליסטשען אַטטענטאַט צוישיטבען. נייערדינגס אן פּעסטנקיט נעווענגען.

* (ראַ שלום פּערהאַנדלונג) אין דער דיעלל־אנגעלעגענהיט באַטטאַנ־ראַזע־ בערג ווירד אם 10. יענער אין מעמנשיאַ־ שאַאַטט פּנדען. דיא אַטטיליע באַטאַנ לעסט זיך דורך אי־ נען פּרוטאַקאָלנעד. דר אדווואָקאַטען דר׳ יולוס ווערהאַיאַ דייטאַל פּערטעטען.

* (פּאַסטעל טאַדט.) פּייטאַנ איזט דער נראַ־קאַנטאַער בעבנער דר׳ ה׳ פּאַסטעל אין אייגענס אַלטער אָרט אין 85 יאהרען פּערשיידען. — אייגסט וואר ער אין לייפּצינג־תרמ״ד פּאַס חתם מס׳ ציקל; ווייל ער אבער אנגעפאַנגען האַ צו „־ יעאַמרערע". איזט ער פּאַן יינעם רבי פּערשטאַנען וואָרדען. אלס רב דער נראַטען מעה־ רישען נעמיינע פּראַנטיע האַט ער זיך עבען־ פּאַללס דורך זיינע נייערונגען בייא דען אַרטהאַק־ סען פּראַהסט נעמאַכט. זאַ עדהען ווער הייער אייגען נראַטען קענגער אונד טיפּטיגען אַלטוויסטען וועג־ נעהען. דעסטען פּיעל אַטטשטיקער עפּפּעס־ דען וואַרדען זיעיע, ווענן ער ניכט זיינע נייערונגען אללע דעסטע אים דער נטרה בעוויזען וואַללען. שראַ ליה מיה לפליגא, ותיבי מנחתי כבור.

* (דיא קוריאַזע דעס „יונגע־ לעגענד.") פּייטאַנ איזט אוז דיא בודאַפּעסטער קאַנגליכע שאַאַטטאַנוואַלטשאַפט זיטצונג דער קאַנגליכען אבער־שאַאַטטאַנוואַלטשאַפט אין דער קריאַנאַטאַנגלעגענהייט דעס „יונגעשטענגע־ איי־ נע צוישיפּפּ אינגעלאַנגט. אין וועלבער פּאַ־ אל־ נעגענשטאַנד דיא אינגעוויאַלטונג ווירד. דאס לוט דער פּאַס אקטאַבער ד׳ דאַרטען צוישיפּפּ דעס הייפּפּ־ שטעראַטשען בורעטטייטער־אַטטעס דער הייפּ־ טאַטס־אבגעאָרדנעטע בעלא קאַמאַנדו דיא איזט 10,500 פּל׳ ליטעראַ קייצאַן פּאַר „יונגעשלעגענ־ נעקרוגען אונד ווייטער יולוס ווערהאַיאַ דייטאַל

דיא אונגאַרישען יודען.

ווער האבען עס אים פאַרהיגין נעוואוסט. דאס דיא איבערגינגען דעס נעזעטצעס „אבער דיא עהרע צווישען יודען אונד כריסטען מיינען אדידערען ער־ פאָלג האבען ווירד. אלס נור אנפאַלאַנגען אונד שאַפען אבער אונס הערייצו בעשאַרען. ווער האבען אונס ניכט נעטרייש.

מאַן האט אונס פ׳ ל גאַבריישען אונס נע־ דכט נעשלידערט. מאַן האט אין זאַרס אונד שריפט אונד בילד אונס אנגעריפען; מאַן האט דיא פּרכט אונסעשפּאַבען, דאסס דאס עהרליכע כריסטליכע בלוט זיך מיט דעם אונעהרלי־ כען יידענבלוט פּערמישען אונד דאדורך פּער־ דערבען קאָנטע. מאַן האט שאַנע כריסטליכע מענ־ נער אדער מעדכען נעצייכנעט. אונד נעבען אדונען יידענמענשען מיט קרוסמען בייגען. נעבאַנענען נא־ זען, דיא זיך דך דען מונד אינשוקען. קוריז אללע מאָגלבען העסליכרישען דער זעעלע אונד דעם ליעבם אונס אנגעריכטעט אונד אנגעמאלט. אונד ניכט ווי יודען וואָרען עס. דיא אייזעלעהע־ווי־ מאַכטען דיא צוזעלעהע נעגנגען — נעבריכטע אדער פּערלאַנגט האבען! האט דאך זעלבסט דער קאַר־ דינאל האינאלד ערקלערט. דאס ער פּאַן מאלטיוויש נעדערהשען פאַרשטיסטאבבינען נעהאַרט האַ־ בע. דאס דיעזע טשעהען צווא׳ ניכט דעם חרם אינטערלייגען. אבער דאך ניכט צוזעסטיג זינד! — ווער קאָנטען מיט רעכט פּאַנען: מי בקש זאת מדכם? ווער האט דאס פּאַן אייך פּערלאַנגט? — אונד אין וועגען מאַנען ווירד דיעזע יודענפאַנע ווידער אים אבער דיעזע צור פּערהאַנדלונג קאָמ־ מען, אונד וואַהרשיינליך ווידער אבגעלעגונג ווער־ דען. דענן דיא „וועגען קאוואַלליערע" וואַללען אין נאך נראַבערע צאַהל צו־ערשיינען, אים מיט מיר דען יודען אונד מיט דעם מיטטעלפּעזיטרעגענען אינגען יודם צו׳ מאַכען.

נון קאָמטען נאך דיא דכסטיקסטפּרעזי־ דענטען דער לאַנדעסקאַנצליי מיט דער אינזיגנע אינער נייען יודענפּאַנע. דיא וועגן דיא אין דען ווייסאַא קאָמטע. אינע נייע יודענדעבאַטע דער פּאַרלאַמענטס. וכרי בוין וקצף! שאַפען אונד צאַרן ווירד ניכט אויסבלייבען! אַנ־ שאַפען זיך אן דען ווייזען ראַטה צו׳ האַלטען „חב־ כמים רגע עד יעבור זעם". האַלטען דיך רוהיג פּער־ באַרגען, בין דער שטונד פּאַרבער אזוי׳. ברינגען זיא זעלבסט דען שטונד הערבייא. דיא הערדען וואַללען דער וועלט גלייכען מאַכען. דאס ניכט זיא עס זינד. וועלבע יודענהאַס ער־עגען. אונדערן דיא אַרטהאַראַקסען דאס אוס אין נראַבער אירד־ מוס. אוס דעם לוך אונד אוס אין ווייר פּרכטען. דיא בייבען לוך אונד צו שעטע ערוואַכען ווערדען. דיא בייבען נור דיא בעמעקרינג דעם „בעשעד נאַפּאַ" אבער דיעזע איינגאַבע דער דיסקוסיאָנס־פּרעזידענטען צו לעזען. אונד נור ווירד אירגען קלאַר ווערדען. דאס וועגן דיא אינזערען פּינדען אין שטיק רעליגיען נאך דעם אנדערען אין דעם ראַבען וועגען. דיעזע ניכט זאַטט ווערדען אונד נאך פּערלאַנגען; דיא מאַ־ גען דיא נאַטען אונד קלידער פּערענדערן ווא דיא וואַללען. דיא מאָגען אללע אייסערען צייכען דעם יודענטהוס אבזוטעלן ווירד. דיא ווערדען דען אנט־סע־ מטען — אונד פּעלע זינד עס. דיא עס ניכט שי־ נען — אימסער אלס פּעטערט אים אַטטעלאַנדער־ שיינען. בין זיא אַטט אונד טשעל. דען פּינגען ראַך אונד דאס לעטצטע נאַלדטשיק ניכט אבגעלעגט האבען.

פיר דיא יתומים

דעם פערשטאר בעגען ר׳ משה האראישין אוים ה׳ סאוואם איזט אונס נאך איינגעזענדעט ווארדען:
אמבולונג דעם הערן ר׳ מרדכי בלינער אין נאשניקע מיקלאש 3 פל.

דאצו דיא בין יעטצט אויסגעוויזענע 7 פל. 42 קר.
צוזאמען 10 גולדען 42 קר. ווערטער בעשיאר דען בנ-ט-פעסענדן אונטערגעשריבענ ווערד. ווייטערע שענקונגען ווערדען אנגענעמען אנאמטען.

פיר מאנעגלייד־ענדע

יעדער ארט, בעזאנדערס ביא אפעטשלאזיקיים, פערדוואונגסבעשווערדען ווירד דער עבען זא אנגע-נעהמע אלס שטערקענדע

ק. פאט. מאגענקראפט־ליקאר

עפעפאהלען. 1 בישעלליע אמטס אנזייטיגע 60 קר.
איזט צו האבען ביא הערן יאזעף פאן טאראק, אפאטהעקער, אונד אין אללען גראבערען שענקע-רייא־האנדלונגען, ווא איך בין פערצייגער לעא-פאלד קאנען. ליקר־פאבריקאנט, בודא-פעסט, וואטצנער־בולעוואר נו 66.

פערפאכטונג אינער יידישען באדע־רעסטוראציאן.

דאס יידישע נאסטהויז אים באדע אבאדאנין, אונגער קאשמאנ, איזט אויף 3 פעברואר־ווארטע 6 יאר-דע פאם 15-טען מאי 1884 אב — מיט אדער אנדע שאנקרענגאלע צו פערפאכטען
אפעטרייערדע לאנגען נאהמערעם ע־פאדרען בים באדע אינשפעקטאר אין באד ראנין, אונגער קאשמאנ.

פערפאכטונגע־ווארטער דיאבאנד:
יקותיאל הלוי לעדערער.

ווינטנ פיר לייד־ענדע.

ברוכבאנד
מיט ברוכ-שיטצער.
אונשעטצבאר
גיסטענע ערפינדונג.

דיעזעס ברוכבאנד איזט נאך איינעם אינטערעסאנטען פרינציפ גיבוי, הערן פראפעסאר דר׳ קוזנאר־סקי דיא פאלגענדע אנזיכטען אונד קאנן דיא פעלאבסט נאנען נאך לאנג, ריכטיג אונד גראנט מיט בעקוועמליכקייט נעטראגען ווערדען. דיעזעס ברוכבאנד איזט מיט אייגען ברוכשיטצער פערבונדען, וועלכער אויף דען קאפרפר, וויסשעלליך אבער אויף דען בויך איינע אנגענעהמע קוהלונגע ווירקונג איבט. וואורך דיע קאפסיר, וואו אייך דיע בויך גיע אין שווייס נראבסטען אונד דאדורך פאם נעזונדהייטשפאנדע אויס אלס אונשעטצבארסטע ערפינדונ נעמאנט ווערדען קאנען.

ד״ר בריכשטצער שטעט נים אלליין דען בויך פאר שווייס, זאנדערן הלעט אויך פאם בריכבאנדע וועלכעם דען שווייס פיעגט.

פריינז:
הערענ־ אדער דאמענ־ברוכבאנד:
איינפאכע . . 5 פל. | צווייפאכע . . 10 פל.
צו האבען נור ביא דער

ערסטען בודאפעסטער באנדאגע־פאבריק.

גיעדרראנג: קאלווינפלאטץ 2.

נאכאם דאבלי־ אנד מוסטענאיין נעזעטצט, אויס נומט, אויך אויס הויטלעדער. דיא הויטלעדער־ אונד נומט פוטשענאיין הבאבן דען צוזאטץ, דאס זיא דיא ע־ווייטרונ פערהינדערן, פוטשענאיין, וולפפפלבטער, בעטפאדלאגען, פרויאדענפאשען, פרעזרוואפפען, נומט-שטריפפפ אונד נומט־אייקעל, בעשטעללונגען אונד ערפרעגן אין דיא פיקטסלבטפאדיגע פאבריק פון אלפרעד ווייס, אין בודאפעסט, ווייטערע־ שטראסע 6.

ארנאלד קאהנס

גראבשטיינלאגער בודאפעסט,
Waltzner-Boulevard Nr. 5.

(אז שבת אונד יו״ט געשפערט.)

עמפפעהלט זיך אללען יומנען, וועלכע דיא מרוירונג פעליכט דעם גראבשטיינ־זעטצונגע צו ערפיללען הבאבען.

זעדר שאנע גראבשטיינע אויס מארמאר אונד גראנט זינד אין גראסטער אויסוואהל פארהא-נדנ. קרארקעטע גראווירונגען, זעדר שאנע שריפטען מיט בעסטער פערגאלדונג ווערדען בעסטענס אויסגעפיהרט.

ארנאלד וואטעריך

בודאפעסט.

מאבאקאנסטע, וויזא־אויס דעם אינ׳ מעמפעל פערגיבט וויזנגעטצט, קארטע אונד אללע צור וויזי-נג פערבסטענדנ נאטהיגע אריטיקל, אמבולע וויזנאר-נג, שלליפיאראנג, וויזנגבוכען, הויזנגבאנג, גל-צערנ, וויזנגשריפטנ, קלאוזנגסבוליוער, עטנ. צור אויסגעפיהרטסטנ אויסוואהל.

נייא! וויזנפערמערדרונגסקאמפאניזאציאן
מאנוזאלאגאסנדן אונד פרייזקוראנטע נראטיס.

אעטהערישע אלע.

עסענצען, אעטהערס אונד קאלעריס
צור ריינינונ
פאן אללען גייסטנדנ געטרענקען,
ווי׳ א:
לינערע, רום, שלוזוואווזיך, טרעבער
אויף קאלטעם וויגע אדנע אבפפאראטע,
עמפפעהלט דיא פאבריק דעם

ארנאלד וואטעריך

בודאפעסט.

מאבאקאנסטע, וויזא־אויס דעם אינ׳ מעמפעל פערגיבט וויזנגעטצט, קארטע אונד אללע צור וויזי-נג פערבסטענדנ נאטהיגע אריטיקל, אמבולע וויזנאר-נג, שלליפיאראנג, וויזנגבוכען, הויזנגבאנג, גל-צערנ, וויזנגשריפטנ, קלאוזנגסבוליוער, עטנ. צור אויסגעפיהרטסטנ אויסוואהל.

נייא! וויזנפערמערדרונגסקאמפאניזאציאן
מאנוזאלאגאסנדן אונד פרייזקוראנטע נראטיס.

Geeignete Artikel für jede Saison.

Neu! Im Dunklen selbst leuchtende Tisch-Feuerzeuge fl. 1.49, desgleichen selbst leuchtende Leuchtertasser! 25 kr.

Neu! echte Nickel unveränderlich gutgehende Remontoir-Taschenuhr mit Secundenzeiger und Doppelstandsdeckel, ohne Schlüssel zum Aufziehen, verdient sich da die Zeiger ohne Öffnen der Uhr zu richten sind.

Club-Schlittschuhe nach Mass fl. 1.40, 2.—, Stahl Anschraub-Schlittschuhe fl. 4.—, 7.—, Halfter fl. 5.—10. 1 Paar **Fechtgamitur** Säbel, Handschuh, Masken fl. 23.50. Schwere Athlet Stöcke fl. 2.—5.

Für **Ball-Arrangeure.** Cotillon-Orden Dtz. 18 kr. bis fl. 7.—, Cotillon-Figuren, Masken, komische Kopfbedeckungen für Faschingsscherze, Maderschmuck, Fächer aller Art, Tombolakarten per 100 Stk. fl. 4.— und Gewinnst-Zusammenstellungen bei Wohlthätigkeits-Bällen fl. 10.—300.

Christbaum-Decorationen, Behänge, brillante Kerzenhalter, Wachskerzl, fülbare Lampions, glitzernde Bombonieren, effectvolle Stoffe, Obst, Bizgende Engerl u. s. w., zusammengestellt à fl. 5.—, 8.—, 10.— bis 20.—

Zierliche **Ostereier** von 10 kr. bis fl. 30, schertzhafte Osterhasen-Ueberraschungen mit Parfum gefüllt 50 kr. bis fl. 2.

Eingeschossene **Jagd-** und Sicherheits **Waffen.** Verkauf unter Garantie. Lefaucheux-Gewehre fl. 25—70, Lancaster fl. 35.—, 90.—, Revolvergewehre mit 10 Schuss fl. 55. *Bruder* sammt 25 Patronen fl. 4.85, 6.—, 7.—, gravirt fl. 6, 8, 10, 22. Bulldog Centralfeuer-Revolver fl. 10, 11, 12. **Flobert**-Gewehre für Ziel- und Vogelschiessen fl. 7, 10, 12 bis 24. **Zielschelben** solid aus Eisen fl. 3, 5, 8. **Nickel Luftpistolen** complet in Etui fl. 7.80.

Für die **Frühjahrs-** und **Sommersaison** Gartenspritzen, auch bei Feuergefahr benützbar fl. 10, 14, fl. 17, 22, beste Garnrennäser mit Säge fl. 1.20, 2.70, 6.60. Reben- und Raupenscheren fl. 1, 3. Astsägen 75 kr., fl. 1.35, 2.70. Stahldrahl Baumbinden 70 kr. bis fl. 1.40. Blumen-Bethauer 60 kr. **Gefrorne-Maschinen** nebst Recepten, selbstwirkend fl. 7.50—21.—, für zweierlei Gefrornem fl. 15—21. Butter Maschinen mit Schwungrad fl. 4.50, 6.50, amerik. Obstschnitzmachinger fl. 1.50. Fliegenschutz-Drahtstürze 40, 50, 60, 80 kr., Insectenpulver 30, 50, 75 kr. Ventilippenkorke für Mineralwasser 60 kr., Garten-Windlichter fl. 1—3.

Fischerei-Geräthe nebst Anleitung. Bambus Zugfischerstöcke fl. 1.40, mit Rad fl. 7—14, Fischeug 10—90 kr., Lockfingern, Dtz. 80 kr., Grundschnüre, Angeln u. s. w.

Die **Schrecher's** complete **Turngeräthe** für Haus und Schule fl. 15—22.50. Turnstangeln Kilo 30 kr., einzelne Turngeräthe für Schulgebrauch, Turnschuhe fl. 1.30.

Neu! **Lew's Stoppelzieher,** zieht leicht aus stark verkorkten Flaschen und verdirbt den Stoppel nicht, 1 fl.

Zur Pflege der Gesundheit. Depot im grossen und einzelnen **solider** Dr. Fivers Apparate zur billigen, bequemen, sicheren Selbstheilung des ärztlich vielfach verordneten, angenehm erfrischenden **Sodawassers** fl. 7, 10, 12, 14.50 17.

Flaschen 2, 4, 5, 8, 10. Bester Weinstein und Soda 2½, Pfd. fl. 2. Gesundes Trinkwasser liefern *Wasserfilter* à fl. 2.50, 3.50, 5.—.

Wasserdichte Regenmäntel, auf beiden Seiten zu tragen, mit Kapuze fl. 10, 12 bis 21, Chloir auch für Frauen fl. 1.80, 2.—, 2.40, 3.50. Pumpclatter im Blechkasten fl. 3.50, Beinlängen für Wöcherinnen und Kinder fl. —.60, 1.35, 2.70, 4. Twistter fl. 6, 10. Gummi-Schuhe fl. 2—4, Hühneraugenring-, Dtz. 24 kr. Hühneraugenbürste entfernt Hühneraugen 30 kr.

Mütternn: Kindermilchflaschen, selbstwärmend fl. 1.50, durch Lippenbewegung fl. 1.50, engl. Zahnperlen, bekannt für zahnende Kinder fl. 3.— Kinderwagen fl. 8—14. **NEUE** Kinderwagen, zugleich Wiege fl. 15.

Zum Vergnügen. Taschen-Hängematten im Wald und Feld fl. 4.50, 6.60, mit Spangen fl. 14.50. **Sauerkraut-Kinder-Velocipede** mit drei Räder fl. 18, 20, 22. Allerlei **Kinderspielzeug.**

Sonnen-Taschenuhr als Regulator flach fl. 1.—, Reiseweckuhr fl. 5.50, Kapuziner als Barometer 40 kr., mit Thermometer fl. 2.—. **Kegel** fl. 2.50, **Ligaum sanctum** Kugeln fl. 1.40, 4, Croquetspiele fl. 11—20. Venetianische Laternen und Ballons für Gartenfeste 20, 30, 40, 90 kr.

Praktisch für Raucher. Automat Cigarettenmaschine fl. 2, Tabakschneidmaschine mit Schwungrad fl. 18, Pfeifenrohrputz-Dampfmaschine fl. 1.50, 100 Houblon Cigaretten-Papierhülsen mit Mundstück, drei Grössen lt. Zeichnung 35 kr., Stopfmaschine dazu 30 kr., Tabakstipfe mit Einsatz, der den Tabak feucht hält fl. 3.85, 4.50, 6.60, Strassburger Trockenrauch Jagdpfeifen fl. 1 bis 1.30. Lunten-Feuerzeuge fl. —.85, 1.15, 1.85. Electrische Feuerzeuge fl. 1.90 bis fl. 3.50.

1.	2.	3.

Reitsätzel Schweinsleder engl. fl. 15 bis fl. 35, Doppelzeuge fl. 4.80, 10.—, Steigbügelriemen fl. 2.50, 3.50. Cordsattel fl. 2.20, 3.60, Schweinsdecken fl. 3—5, Steigtügel fl. 1.60, 3.50, Reitstangen fl. 1.80, 3.75, Trensl fl. —.70, 1.50. Reitnecessen-Gerten fl. —.60, 1.20, 2.—. Wasserdichte Lederschmiere fl. —.50, 1.—, Stall-Laternen fl. 2, 3.50, Reitgamschen fl. 4.70—8.—, Pegent **Pferdescheere** fl. 5.

Kleiderschrank-Reiserollen fl. 5.15, solide Reisekoffer, Hand- und Umhängtaschen jeder Grösse, engl. Plaidriemen 90 kr., pract. Reisenecessaire eingerichtet fl. 6.20, **Rasierzeug,** complet eingerichtet mit *Yoke Hefford's* acht razor-Messer fl. 7.50, Draht Haarbürste fl. 1, 1.50.

Accordeon tremolo, vollkommene Concert-Harmonika mit Trompetenvorrichtung fl. 7, 15, **Mundharmonika** mit Glocke fl. 1.50, **Neu!** Ueberraschend Choralgesang-Syren-Kreisel fl. 1. Eichenholz **Fishamonium-Orgel** für Schulen und Kirchengemeinden mit 4½ Octaven fl. 120, Domino fl. 1, 5, Schachspiel fl. 3, 7.

Küchenausstattungen für Haushalten von fl. 40.—

Haushaltungsartikel. Engl. Essbestecke fl. 5.50, fl. 10, 12, 14, regulirbare Spirituss Comfort-*Kaffeemaschinen* kochen ohne Aromaverlust, fl. 5.60, 12.80, Spirituss Rechaud Lampe, Oecomomie-Schnellkocher fl. 1.80, 2.80, Kohlenbügeleisen fl. 2.80, amer. Flaschenverkorkmaschine fl. 1.40. Hydraulischer Faus-Spund fl. 1. Mit Schlüssel versperrbare Speisekippe fl. 1, 1.50, 1.80. Marguilidon-Kitt für Glas, Porzellan, Meerschaum u. s. w., widerdestets dem Wasser und Feuer 85 kr. Jeoline zu gleichen Theilen gemischt gibt beste Wäschemerkintinte fl. 1, Wischtuch berühmte Zimmerbodenglanzpasta 70 kr., Möbelschmiröl politur, genügend für eine ganze Zimmereinrichtung 85 kr., amer. Mäusefallen 70 kr. Zahnbürstenverkauf unter Garantie. Tisch-Petroleumlampen sammt Gestell fl. 2—20.

Für Gemeinden. Starke Messing-Trommel fl. 15, Post Taschen mit 2 Schlüsseln fl. 8, 10.50, Posthörner fl. 1.80, Fisharmonium fl. 120, Bienen-Maske und Bienenruch-Requisiten.

Bei Probe-Bestellung folgt ein illustr. Preisbuch, Nichtzusprechendes wird bereitwilligst zurückgetauscht.

Theodor Kertész
Budapest, Dorotheagasse 1.

Herausgeber und verantwortl. Redacteur: Carl Lederer — Druck von Markus Reuer Budapest, Franz-Josefs-Platz 5.

בעפאנדען זיך אין דעם רוים, וא״ א דיא קליינע לייכען איפגעשיכטעט וארען, נור נאך דיא אונגלימליכען קעטען. דיעלבע מאן צור בעגאינעשיינונג בעי דער פערקהאלטען ליבלינג צונעלאסען דאס מעטר. אונד פערקהאלטער נעבינע נישט מעהר. פערנעלייך שטערבען דיא הענדערינגען דעפטער. דיא בארט אונד האאר זיך רויפענדיג פאסער איך דיא האלב פערבראנטען פעטצען. דיא פאר איהר נון לאנגען. רינגס אום מיך דער ערשאגען דאס אמ־מערגעריי אונד דאס ווילדע שלוכצען דער ארמען עלטערן. איין מאנן. דעם פאר גרייזען אונד שטערבען דיא אינען ווייס הערפארהאללען. נעהמ־ווענד פאן גרופפע צו גרופפע. פלאטצליך ריי־סט ער איין הייפליין שוואר־צער פעטצען, דיא מיט גע־בענגנגס בלוטיג בעדעקט וזנד. עפפאר. מיין קינד. מיין זיסעס קינד! שריי ער דאביא. וועהרענד ער דאס שוערינג בינדעל צערשלאג אים ארטש ווינגס. דיא „מטה״ איזט אלס בלוטבעפלעקטע פראנבאה־רע אונד פאהרליך נאך דער בראנדשטעטע אונד טערייענס. יעדע נייע לאדונג רופט איינע נייע יאמערליכע הערפאר. דענן דיעזע קינדער וזארען דער איינציגע בעזיטץ אידער ארמען עלטערן.

• (פאסטרויב ביי א שאראק שא״). זיט איינעם אחדרע זוכט דיא פאליציא דיא ריבמאדער. דיעלבע ביי א שאראקשר דען נאך פעטס פאדערעדען פאסטווענען איסגעריבע אונד דען קוטשער ערמאדעט האבען, זאוויא דיע־יענינגע. דיעלבע פאנגען אחדר דען קוטשאנען אים אטשא מיט זיינעם קוטשער ערמאר־דעט אונד בעריבען האבען. אונד שאן וויעדער איזט דיעזעמאן אבגעגאנען דיא פאסט איסגעריבען. אונד דער קוטשער פערזיך אבקא זא צונעריבען וואר־דען, דאס ער קיים אם לעבען בליבען דיר־פטע. דענן ער איזט ביז יעצטאנד נאך נישט אין בעוזינונג צורקבעקאמען. וויא נעוויהנליך פיהר דער קו־טשער אבגעדס אים 6 אוהר פאן אטשא וויעז אום דיא פאסטזענדונגען נאך דעם 2 שטונדען גענעפערט. שען שאראקשאר צו ברינגען; אבער נור דער פאסט־שטמעל קאם אנשטאטט אם 8. ערסט אם 10 אוהר מיט דעם לעצטען פאסטקארען פאר דאס פאסט־הויז. דער פאסטמייסטער שיקט שנעלליך איינע שנארבהס־פאטראללע אויס. וויעלבע נאך לאנגעם זוכען אם 1 אוהר נאך מיטטערנאכט דען קוטשער בעלוואר הערבייזוזען, אבער דיא ערינגעסטע יום ער־פאהרען.

איינע שוילע שיילע לאג אבער ראוזענא. דיזע איינינגען מאנען וואר אבגעלוזאט נישט מעהר נעזעהן וואר־דען. שרעקליכע נעריכטע דורכלייפען דיא שטאדט.

דער קאיזערליכע נעזאנדטע האפפע איינע אנזאהל פאליצעמיסטער אפטר. נאכדעם מיט וויזלעליכען שאנ־דעם, אום זיך צו פערזאמעלען. — נאכדעם אויסגעזונט, אום צאהן אונד פארטם נעמיסט, שפיאר אים אללען נעזיכ־טען, אלס פעטיאם אן דיא פערזאמעלטען דיא וואפען וויכטיגע.

„אחדר פרעזידירענדע בשאפט דעם וועפפיזיזם אונד אחדר, אחדר עדלען ראטע. איך האבע איך דיעזהר בע־שיקטען, אום לוים אחדר פאליציי פאר איך אם נאמען מיינעם קאיזערס פערזיכערונג אינזאלטירען נעזאגן אללע אקטע דער אינלוים אונד נעזאהלט. וועלכע אים נעהר־מען נעזאגט דיא קאיזער אבאלאזונגא פאראיס ווערדען מאכען, זיט נון מאנען אים דיא פערשווארנדען אום דא־ווינגא, וואהל מיט נעזאהלט הינטענגעזפרוכ אים אויבער מיטטעל; דא אים מאן יעהר דיא פאליציי, דיא בעשטעל־רען דער אינלוים, אונד דיא בעשטאנד אים־נעזאגטס נאך אלרלעי רינטענגען; נאך בין איך אחנע נאר־ריכט! אבער וועהרע, וועהרע....

ער קאנגטע נישט אללעזאגען. דומפפע נעריייש שאלל אום דעם פאהרט דעם הערפקלעס הערען, כאלד הארטע מאן האפטיגע שרעטטע אום וועפטכומלום, דער פאראאנז וואר צורקגעשאאגען אונד אונס נעפאנד איינ־מע, שטיבבערדיקע, איינער דער בעצאגטיגטען שקלאפען דעם נעזאנדטען.

„הערר״ ריף ער, „וא״ איזט פאדט, וא״ איזט ער־מאדעט״?

• (דער לאנדטאג אין אנגראם.) דיא קראפאטען האבען אם לאנדטאג אינע פאר־מהיא. דיא אפטער נור דארוויף דענקט. וא״ איזט דיא פערהאנדלונג דורך שקאנדאלאזע פאריגעגע אונטערבעבען קאנגטט. אם 28. האט עס וועדער אינען זאלכען אינסטיטוט גענעבען. אין נעווטיגער צנאראאק בעזאיגונג פערדערע דעפוטירטע. וארויף דער פרעזידענט נאבדעט ער איהן פערדמאלט עי־מאהנט האט, אדדענטליך צו שפרעכען. דאס וואדט עגגעגעדנט, דאס דיזהר, ער פערבעטעט אוהס צו רעדען. דאדוירה ענגשטעהט אינע נאיאע אינ־ע־גונג: רופט: „בעוואלט״! ווער וועדדיג אונס וועדדע אן בדאבעפעט דורך טיסא. נאך אין אנראם דורך קרעסטיטט פערגעוואלטיגונג לאסגעט״! יעמפאלטיג אבבעאדדעטט פערלאסגען אידדע פעלקעצע. עס עגגשטעהט מעדדעדע מיטטעל לאנגע אונטערבדע־ג. מאן דעדדעלבען דיכטעט דער פרעזידענט אן דאס דדיד דיא פראגע. אב פן מיט דער עגגאדדעטונג דעס וארטעס אינפערשטאנדדען וויא? דיא מאיאדד־טעט שטטמפט צו. אין דעדדיטער שטקאן קלאמט דאדדיבער, דאס מאן עטצטט דיא אפאמפעקער־טא־ריפט אין אונגארישער שפראכע איינגעפדדט האט. דער דאגט: „ווד האבען פאן אונגארן נישט צו פאר־לאנגען. ווד האבען נור פאס קאנגע דיא הער־שטעללונג אונזעדדער דעכטע צו פערלאנגען. דען אוטטכליך מיט אונגארן האט דאס קראפאטישע פאלק נעמאלס אנערקאנגט״. זא אבבען פן אן דיא קראפ־טען, דיא אונגארן יעהרליך שווערע מיליאנען קאסטען!

• (דער סולטאן אונד דיא באראנין הירש.) נאך דעם נראסען בראנ־דע אין האשקאי האט דיא באראנין הירש דען אב־געבראנגטען 50,000 פראנקס נעשפענדעט. דער סול־טאן האט זיא פיר דיעזע עדלע מהאט מיט דעם שפאקאט־אדדען בעלאהנט. דער מדרקשע קאי־זער דער זיט קדרצעס זא האהע בעזוייזע דיינעם וואהלוואללענס פיר אונזערע גלדבענסבדיידער גע־געבען האט. שיינט דיא וואהלטהעטיגקיט נישט נור ביי א אדדערען צו ליעבען, אגדערן אוך זעלבסט אן אבבעאיבען, זיא אם מאלדע אונד. ווד האבען בע־דדיסט נעפעדדעט. דאס עד דען בים בראנדע פיר־אונ.ליקטען 1000 מדרקשע פפונד (10,000 פדי) גע־שענקט האט; נון האט ער אדהגען נאך 500 פפונד. אונד דיא קאיזערליכען פדינצען בעבנאפאלט 500 פפונד נעשענקט.

• (דער אנדטאג אין אנגראם.) דיא קראפאטען האבען אם לאנדטאגע אינע פאר־מהיא. דיא אפטער נור דארוויף דענקט. וא״ איזט דיא פערהאנדלונג דורך שקאנדאלאזע פאריגעגע אונטערבעבען קאנגטט. אם 28. האט עס וועדער אינען זאלכען אינסטיטוט גענעבען. אין נעווטיגער צנאראאק בעזאיגונג פערדערע דעפוטירטע. וארויף דער פרעזידענט נאבדעט ער איהן פערדמאלט עי־מאהנט האט, אדדענטליך צו שפרעכען. דאס וואדט עגגעגעדנט, דאס דיזהר, ער פערבעטעט אוהס צו רעדען. דארוויף ענגשטעהט אינע נאיאע אינ־ע־גונג: רופט: „בעוואלט״! ווער וועדדיג אונס וועדדע אן בדאבעפעט דורך טיסא. נאך אין אנראם דורך קרעסטיטט פערגעוואלטיגונג לאסגעט״! יעמפאלטיג אבבעאדדעטט פערלאסגען אידדע פעלקעצע. עס עגגשטעהט מעדדעדע מיטטעל לאנגע אונטערבדע־ג. מאן דעדדעלבען דיכטעט דער פרעזידענט אן דאס דדיד דיא פראגע. אב פן מיט דער עגגאדדעטונג דעס וארטעס אינפערשטאנדדען וויא? דיא מאיאדד־טעט שטטמפט צו. אין דעדדיטער שטקאן קלאמט דאדדיבער, דאס מאן עטצטט דיא אפאמפעקער־טא־ריפט אין אונגארישער שפראכע איינגעפדדט האט. אבבען פן אן דיא קראפאטען, דיא אונגארן יעהרליך שווערע מיליאנען קאסטען״! זא אבבען פן אן דיא קראפ־טען, דיא אונגארן יעהרליך שווערע מיליאנען קאסטען״!

• (דער סולטאן אונד דיא באראנין הירש.) נאך דעם נראסען בראנ־דע אין האשקאי האט דיא באראנין הירש דען אב־געבראנגטען 50,000 פראנקס נעשפענדעט. דער סול־טאן האט זיא פיר דיעזע עדלע מהאט מיט דעם שפאקאט־אדדען בעלאהנט. דער מדרקשע קאי־זער דער זיט קדרצעס זא האהע בעזוייזע דיינעם וואהלוואללענס פיר אונזערע גלדבענסבדיידער גע־געבען האט. שיינט דיא וואהלטהעטיגקיט נישט נור ביי א אדדערען צו ליעבען, אגדערן אוך זעלבסט אן אבבעאיבען, זיא אם מאלדע אונד. ווד האבען בע־דדיסט נעפעדדעט. דאס עד דען בים בראנדע פיר־אונ.ליקטען 1000 מדרקשע פפונד (10,000 פדי) גע־שענקט האט; נון האט ער אדהגען נאך 500 פפונד. אונד דיא קאיזערליכען פדינצען בעבנאפאלט 500 פפונד נעשענקט.

דאבעלנד אויפגאנד. נעבען אידם לאנ דיא אויפגע־בראכענע קיסטע. אום וועלכער 3 בריעפע מיט דער נעדאנקלאנגע פאן 110 פפ״ 88 קר״ אונד צוויי א מאקעטע פעהלטען. דער קושטער האט אין ווייב אונד 4 קינדער. ער האט בין יעצטאנ נכסם מעהר נעשיאבען, אלס דיא וואדטע״. שטעפאן כאמשי. מדוע מיר נישט נון לידיע״? וועטהאלב דער וויהטה שטעפאן שאבער אין לאדינין פערהדדט וואדדען אויס; ער האט אבער נאבגעוועזען, דאס ער בין 9 אוהר זיינע נעסטע בעדיינונג האט, אונד דאנן מיט טעהדדעדען פדיינדדע זיינען נאטעגטאנט נעפיהדט האט. אויך אין וואנדדערבארשע פעטער נרגעלי אנד אין אים בכאוס דופפע שטעקנדדער אינוואה־נער מעשטאק אדס אטשא וואדדען פערהדדט.

• (ערדבעבע ן). יעהר הייפ״ן זנד אין דען דקעטצען וואבען דיא ערדשעבען באלד דא, באלד דארט וואהדדענגאסטען וואדדען. — אין דען דקעטצען אאנען עטצטען דדיגאלבען דיא בעוואה־נער פאן סעפצע אין באסגען, פאן ליסטאבען אונד טסטובאל אין פארטונאל אין מארעאבנגטס. דיא דאנ־לעיפען אויף דיא נאסטע אונד שדיעבן „באר־מהדר. צנקטן״. אנדערע פלכטעטען דך אנס טעערעס־אופער אדער בראבטען דיא נאכט אויף פדייטס פעלדדע צו. דאס אונטערארדיש אללען אונד דאגנערן זאלל אבער אויך פורכטבאר נעזוועזען זדין. קול ד׳ בבזוח!

• (איין פפאדדער אלס באר־זנשפעקולאנט) דיא נעפטינדע פאס־שנג זאמטעלטע זדיט לאנגער צדיט נעלדד צור פדר־נראבערונג דער קדרבע. אונד דדיטטען זדין אם־רע 1870 9000 פל״ אזוהאמטענגנדראבט. מיט וועל־בען דער פפאדדער אדינענמבטטע אן דער בארזע שפעקדדיכדט. אונד בדיא דדעם נראבען קדאך נלדיק־ליבער וזדיזע פדרלאדדען האט. דזדך 10 אדדרע האט נר דדיא ואבע צו פדרטשדיגן נעזוואהט. בדיז נר פאר קדרבער צדיט מיט דעם נאפטר אדינע אדדטטענקדדיט האטטדדט. דדאדדך דדיא אונטערדזכונג אדינעגלדטטע וואדדדדע. דדער פפאדדער האט נדן בדיא דדונקלדר נאכט דדך דדאפגן נאכטט. אונד אדינען שלדדשדן אדבער דאס פדהלנדדע נעלד צדדיקדעלאסטען. עס דדדזטט. דאס ער נאך דאאב נדגאנגנן דדיא. אדס פאס דאדדטגען דאסקאפטדעל דאס נעלד בעדדיהדען צו בדקאפטטן. — דדאס ددדדדן דדיא אונט״ דדאס־שדשדן בלדטטדר פדר שקאנדאל נעטאטט דאבדען. דדענן אדדן יידדשדר. דדעלדאנדדער״ דדא פפדגנגנגן דדדערע ?

• (ערבעבע ן). דדיפטן אללדן.

• דדדך דדדן? פדאגטדן פטדפדאס.

• פאן נאפטדלדדדס אדדך דדר דדדללא אס נאלדדע נדר דדע״.

• דדדא אדדס דדדא לדדטן? דדדא דדדדדדדן?

• פאפטדלדדדס נדטס פאר, דדדא פדדטטן דדדא אדס נאר עדדדדדגן. אדדנדדדדדד

דעם בירגערמייסטער־אמטע איינע קרקלערונג זו־טוב ששאמרס פארגעלעגט האט, דעצעמבער יאָ קוריאַן פון דאס גענאנטע בלאטט אויף דאָ האָ־אסטער אונד בראטסלאוער לייגענשאפטס דעם לעקשטערן גרונדבעריכט אויפגעלעגט. דען קאנגלאן אונד דאס יולוים ווערהאוואי יעדעסמאל מיט דיזעם אנזוכן זיכטעמס דעם בירגערמייסטערס אום דעם בראנדע אבגעוועזטן וואָרדע, ווייל ער דען נעזעטצליכען בעשטימונגען אביער דיא קוריאַנס ליינסטונג נישט נעגיגע עטוואס, נעגען דען דעמטאנג אבזוויזיכטן בעשיידד האט יולוים ווערהאוואי אן דאס מיניסטעריום דעם איננערן אפטעלליידט אונד דיזעלבע האט אם 3. דעצעמבער די״ז פון־פונט, דאס דעם הערוים־גבער דעם „גנעדיגסטען״, יולוים ווערהאוואי, צור פארשריפטסמעסיגען קוריאַנס ליינסטונג אויפצוטאָ פון אינדן אנגעוועזטן ווערדע. פון דיזעם מיניסטעריעללען בעשיידד וואָרדע יולוים ווערהאוואי אם 7. דעצעמבער די״ז פון־פונט אונד אם דעם פון 18. דעצעמבער לי״ז אבגעגעבען בעריכטע דעם הויפטשעדטישען בירגער־מייסטער־אמטס הערפארגעהט — בי״ז 17. דעצעמבער דיזעער אויפפארדערונג אונד זאָ־מיט דען בעשטימטען הינזבאמליך דער קוריאַנס ליינסטונג נישט פאלגענגעלייסטעט האט זו זיינס דיא ק׳ אבער־שטאטהאלטשאפט דיא בודא־פעסטער קאָנזיליום שטאטהאלטשאפט הער־מיט דאדען אן, דאס דיזעלבע וודרד דען איינגע־נהמטער אונד הערגעגעבענער יאָ־פון־פונט אונד דאס שטראפפארדען אנפערצנליך איינלייטע אונד הינפון, וואו פון דעם רעזולטאט דיזעל־בען דיא קאָנזיליום אבער־שטאטהאלטשאפט פערשעדרינג.

• (צום פינגנטלעגשענגקאנ־דאל.) בעצוגליך יולוים ווערהאוואי האט דער אונטערהאנדלונגסבעריכט נאך נישט עגטשיידען. דא אן פאלגע דער אבזאגע יולוים ווערהאוואס דיא פער־בראטונג פעדערערער ציינגען נאהטוענדע ערשיינט. נאך דער ערפאלגען מיניסטעריום דיזעער ציינגען ווירד דער אונטערהאנדלונגסבעריכט אין נעגענוואר ווערהאוואס דינען בעשיידד ערטהיילען.

• (דער מאהרי מאכטפארט־שרעטע.) אום קאיזע (ענגסטן) ווירד בע־ריכטעט. דאס דער מאהרי, וויא ער זיך בעלכטס גענומ.

אויסגעפירט. עס וואר אם שבת אונד דיא יודען גינגען אונד בעשעפטיגונג אין דען נאכטען הערים, אלס פלעטצלך דיא דראהענד יא אבערפיעלען אונד זעלבסט קינדער מיט זעבעלהיעבען מראָ־מיסען. דורך טעדרעיע שטונדען מיטאנדערטען דיא באראנען דיא יודען, צערשאָרטען אדר אי־נגעמהם. אדער דאס דער רעגיעונגס־קאָמאנ־דאנט אדער דיא אָרטסבעאָרדע איינגעשרישטען ווערע. דער רב דער קהילה איזט בעיזהר אם הרים־ען מאנע אן דען ערהאלטענען יודענרען גע־שטאָרבען.

• (צום יובילעאום מאנטע־פיאָ״ע.) אין דאָנראָג האבען זיך פיעלע פע־ערהער מאנטעפיאָרעס פעראיינגט. אונד האָללען צור ערינגערונג אן דיא זעלבענע פייער אין דיין אין דאָמאנטע אנגעבונדען. אין פעלבעם זיך קראָ־מקע וויפהאלטען קאָנגטען, ווענן דיא גענגעזען, אבער נאך שווער זונד.

• (אויסבוויא דעם בית המקדש.) אום אמעריקא ווירד נעמעלדעט. דאס דיי דיי־שווערסטען מיליטאָנע־מענגער נעאיינגט האבען, דאס בית המקדש. ווא עס פון אלטה המלך עיה אויסגעבויט אונד פון דען דאמערן צערשטאָרט וואָרדען איזט. ווידער אין דיינער פראכט גע־שטעללטען. עס זאָללען אויך שון צוויי פון דיזען מיליאָנערשטען לייטען נאך ירושלים נעריכטט ווין, דיא פון אבראהאם צו בעטאָרגען. ווער דיזען צוזאָלך ווייטען מענגער זונד, ווירד אבער נישט נעזאגט.

• (דער גורטבאָרע בראנד אין קאָנסטאנטינאָפעל.) אבער דען בראנד אם 23. ד״מ פון דעם קאָנסטאנטינאָפעלער שאפטשהיילע נאלאט. דער פון אונס שון גע־מעלדעט ווארדען, נעדט אונס איינע שילדערונג צו: עס בעפאנדען זיך צור צייט דעם בראנדעס אין דען ווייסבכרקישען פיאָנדערפערטיג קינדער, פון דענען אינגאָנגען דיא הערפעטט נעדעטטעט ווארדען. — שנעלל הערבייאילענדע נעבבאָרן בריעטען מעפפטיג אונד דעקען אלס שפיינטיבער אים. ווער פון דען קלייגען. נאך נישט דיזער דריך ערשטיקט. דאס פענסטער נעזוואנן אונד מיטהיג הערבאבשפאנגן, וואָרדע נעדעטטעט. דער אבבריך וואר פרטבבאר. איך בעפאנד מיך איזט דיא שוי־פלאטע דעס אונגליקס — שרייבט אין איינגעגייג — אונד עטרהטע מיט איינגען אונגען אבשטעהן נרעטלך פערקראָהטע קינדער־לייכען. אויסער מיר

אויסגעפרדט. עס וואר אם שבת אונד דיא יודען גינגען אנדע בעשעפטיגונג אין דען נאכטען הערים, אלס פלעטצלך דיא דראהענד יא אבערפיעלען אונד זעלבסט קינדער מיט זעבעלהיעבען מראָ־מיסען. דורך טעדרעיע שטונדען מיטאנדערטען דיא באראנען דיא יודען, צערשאָרטען אדר אי־נגעמהם. אדער דאס דער רעגיעונגס־אדר אי־ראָנדאנט אדער דיא אָרטסבעאָרדע איינגעשרישטען ווערע. דער רב דער קהילה איזט בעיזהר אם הרים־ען מאנע אן דען ערהאלטענען יודענרען גע־שטאָרבען.

• (צום יובילעאום מאנטע־פיאָ״ע.) אום דאָנראָג האבען זיך פיעלע פע־ערהער מאנטעפיאָרעס פעראיינגט. אונד האָללען צור ערינגערונג אן דיא זעלבענע פייער אין דיין אין דאָמאנטע אנגעבונדען. ווענן דיא גענגעזען, אבער קראָמקע וויפהאלטען קאָנגטען, ווענן דיא גענגעזען, אבער נאך שווער זונד.

• (אויסבוויא דעם בית המקדש.) אום אמעריקא ווירד נעמעלדעט. דאס דיי דיי־שווערסטען מיליטאָנע־מענגער נעאיינגט האבען, דאס בית המקדש. ווא עס פון אלטה המלך עיה אויסגעבויט אונד פון דען דאמערן צערשטאָרט וואָרדען איזט. ווידער אין דיינער פראכט צו־שטעללטען. עס זאָללען אויך שון צוויי פון דיזען מיליאָנערשטען לייטען נאך ירושלים נעריכטט ווין, דיא פון אבראהאם צו בעטאָרגען. ווער דיזען צוזאָלך ווייטען מענגער זונד, ווירד אבער נישט נעזאגט.

• (דער גורטבאָרע בראנד אין קאָנסטאנטינאָפעל.) אבער דען בראנד אם 23. ד״מ פון דעם קאָנסטאנטינאָפעלער שאפטשהיילע נאלאט. דער פון אונס שון גע־מעלדעט ווארדען, נעדט אונס איינע שילדערונג צו: עס בעפאנדען זיך צור צייט דעם בראנדעס אין דען ווייסבכרקישען פיאָנדערפערטיג קינדער, פון דענען אינגאָנגען דיא הערפעטט נעדעטטעט ווארדען. — שנעלל הערבייאילענדע נעבבאָרן בריעטען מעפפטיג אונד דעקען אלס שפיינטיבער אים. ווער פון דען קלייגען. נאך נישט דיזער דריך ערשטיקט. דאס פענסטער נעזוואנן אונד מיטהיג הערבאבשפאנגן, וואָרדע נעדעטטעט. דער אבבריך וואר פרטבבאר. איך בעפאנד מיך איזט דיא שוי־פלאטע דעס אונגליקס — שרייבט אין איינגעגייג — אונד עטרהטע מיט איינגען אונגען אבשטעהן נרעטלך פערקראָהטע קינדער־לייכען. אויסער מיר

עגגלענדערע אונד עגיסטער הויסען, זיין הערע אום־מער מעהר פערגעפערט. אונד דאס ער דך יעמאנד אויף דעם מארשע נאך בארטסס בעפיעלנדעט. וווּ ער אן 8 זיין 10 אונד אנדערעפפען קאָנן. דיא עגיס־טרשע רעגיערונג אונד מיט אדהר דיא עגגלענדער ווערדען דיא נאך איינע הארטע נום צו קנאקען דאָ־בען; ווייל דיא אינדהרטשיעדענהייט, ווענן דא נור קאָנגען, דך דעם הערערע דעם נאהדר, דען דיא אראָ־בער פיר איינען הייליגען פראָפעטען אנערקענגען, אנשליעסען.

• (איין יידישער פרינדער.) אים בערדיטשעף אין רוסאלאנד קאָם אינלענגסט אין 19יעהריגער יודע נאמענס שאלאמאן שיעסאל אן דיא הויפטשוטדט דעם לאנדעס, נאך פעטערס־בורג, אונד בראכטע אינע אדהר מיט. דיא ער פר־פונדען האבעט. דענן ער אין אדהרמאכער. דיא אוהר־ווירד דורך עלעקטר־ציטעט אין בעוועגונג גע־זעצטט, אונד איזט זא פערקווירדיג נעבליבט. דאס דיא מיטגליעדער דער נעלעהרטען־קאָמיססיאָן אים מיניסטעריאם ואנטען: דיעזע עריגינונג דעם זא גראָפארטיג, וויא דיא ערפינדונג דעם עלעקט־ריזשען ליכטעס. אונד ווירד אללע בזיהנונגען אזה־רען נעגעבענען.

• (נעגענדען אנטיסעמיטיזם.) אין אאַרזע בעשיינט אין נייעס בלאטט „לא מיבען פיאָלעטעטיק״ דיעזער נאמט בעדי־טעט: דיא סטעטעפיינדליכע אבלעגע אויך, אונד אר־ביטעט, וויא אוים דעם טשעל הערוינגעדט, נעגענן דיא אנטיסעמטען. דיא רעדאקטערע זינד ״ כרים. טען, אונד דאבען דאס בעשיינען אין בלאטטס מיט דיעזעגע מיטערבעצעטעלן אנגעקנדיגט.

• (דיא נראָסטע סינאָגאָגע.) אין נעוו־יאָרק בעפינדעט זיך עגצעדר דער נאָסטע טעמפעל דער וועלט: ער האט נישט וועניגער אלס 14,000 זיטצע אונד 800 שטעהנדע־טעטע. ער בע־שטעהט שאן זיט דעם יאהרע 1849. איזט אבער איטפערסט ולשען גאנץ פערוולט.

• (רוסישער יודענקראָ־וואלל.) אין דער שטאדט יאראָסלאוצע אן וואל. הינגען וואר אם 8. טען דעצעמבער אין יודענקראָ־וואלל. וועלכער פאָן דער רעגיערונג אונד פאָן דען ציטונגען פערהיטליכט וואָרדע. אונד ערסט עטעט דורך אין פאלגישען בלאטט פערפאָגענטליכט וואָרדען איזט. דיעזער קראָוואלל וואָרדע פאָן אי־נעם קאיזערליך רוסישען דראָגאָנער־רעגימענט

שוינגערע, טעהר אלס איהר לייב זיין ווייב, אונד מיין פעלד־הער בעלוויזיס זאָלל דיא פרוהען.״

דא ווישטע דער פאָראגאנ, אונד דיא אנוזערן מהנ־אָראָא טראט אין ערין.

אללע קיסטע ווייזלינגען עפערדענגסטיסטע אונד אללע מיטטעל אינעם קאיזע־ריכטס וואָרדע מעגלך שטונדלאנג אינטגעגאנגען. דיעזע אן דיך אינטעריס־נעטע, אבער דורך אין געגעלאָהנע לעבען פרוה אנגע־נייפטענע שאנהיים פריש אונד בלעגיגעזע צו ערהאלטען.

״וואס פרעגסט מיינען קאיזע־ליכען דיעזע יא יעהר?״ פראגטע דיא מיט יסטר. אינטשטיעדערער שטיטטע.

״אך איך מיינע מיינען דיעזע דיעזע יא יעהר?״ איך דיינע מיינען?״

יוסטינאָ אומארמטע דיעזע נעמאהלן.

״נעווינס.״ אנטעגע, מיינע פרוהע יעהר עקסט דאנן אינע אללקאָמענע זיין, ווענן דיא, מהנאָראָא, דיא פאָן נאָטט מיר נשטענקטע, דיא מיהרלסט. דיא ווייסט, מיינע הערענגס יעהרען אין מיר ווייס לאנגער אין דיא אנאנע אבמיטע דיך דאלאָרען אויסגעזוכטען. שאן האט מיר בעל־ואר דורך דיינען דינע אינבער דיא וואנדאלען אמעריקא צוריק־ע־בעגען. יעטצט נום יעטצ. אין אשאלען אונד אין אנע צוריק־ענעזוגענען. לייבו דיעזען בריעף. ער נישט מיר דיא אנדר־הבאנד דאנען.״

דיא קאיזערן נאהם דיא וואכטפאטער אונד לאו דען בריעף מיט נאָטטע אויסגעריקאטקיט.

נאכדעם דיא נעלעזען, אנגעט דער קאיזע:

״אך דיעזע בריעלאר נאך יעזיליגן שיקען, וווּ ער דיא נישטענע נעלעגענהייט אבזוהרטען קאָנן, אין נאמענטל צו לאנדען אונד בייא דער אונטער דען הערשען־דען פערוויירונג אישאלען אונד ראָם מיר מיך צו ערבעטען. אין דאנע נור נאך אין בעגעגנקען: עדע אין דאָ אפטען אנגעיסטר אָדנע נאָטה. אללעט אין מיך דער פרוהע ער־

פאָלליעטאָן.

דיא מאָכטער דעס קאָמאנדאנטען.

(פון פאָרשטעטטער.)

״זאָ הויסע איך דיך.״ לאָ דער קאיזע ווייטער. „אלס מיינען בוריטע אין דער קאיזעלע ווירדע, צו הילפע. עס איזט דיא מאיסטעע אללער קאָנזע, דיא זוהע אישאלינגס, דיא עס צו בעשיטען נעלט.

״שיקע מיר, אך בעסטע דיך, אינע פערלעסטע שאאר, אינע לייבוואכע — אינע שאאר פון אינינען מיר־זענד מאנן מיט אינינס מיר אונטערזינגס ע־נעבענגען אונטר־דער; דא אללען דען מאלאסס פון דאוונגע בעזעטצען, ער אוים אינע אפטטנס מיר זיך.

״אבער אך מיינע פיינדע נעדרענגעוואָרפען, אונד מיין דך בעפעטטען. אוא אך פאָס הויסטל פערלעגט אונד דער אינינגען קראָפט פערפרוט, זא ווערדע אך דא־ווסטען אונד פיהרער מיט ווייכען נעשענקען אונד ווייכ־רעם דאנקע צוריקזוגען, לעבע וואהל!״

יוסטינאָ דריקטע קראָפטאפפאָס דיא וואכטפאטעל אין דיינער האנד. לייכטענדע אוגען זאה ער פאָר זיך הין.

״אין דיעזעס בריעפע,״ ריעף ער, „האבע אך איזאָ־ליגן אונד דאס נאהטגעריך אין דער האנד. אלקאָהאראָפ, אך בין מיט דיר צופרידען.״

דער נעזאנדטע וואר־ף זיך פאָר דעם קאיזער נעדרע־אונד קיסטע דעסטע מיטע. דיעזער וויינקטע אוים אויגטז־שטענען דיא אודדיגען וואר בעגעגנעט.

אלס יוסטינאָ ווידער אללין וואר, דורכטשיטט ער מיט נאָסטע אשטטען דאס נעמאך.

„אינע לייבוואכע,״ שאפ־אך ער פאָר זיך הין, „אללע דיא האבען! אבער נישט אין מאאר פוזונגע מאנן, פיעלע

שוינגערע, טעהר אלס איהר לייב זיין ווייב, אונד מיין פעלד־הער בעלוויזיס זאָלל דיא פרוהען.״

דא ווישטע דער פאָראגאנ, אונד דיא אנוזערן מהנ־אָראָא טראט אין ערין.

אללע קיסטע ווייזלינגען עפערדענגסטיסטע אונד אללע מיטטעל אינעם קאיזע־ריכטס וואָרדע מעגלך שטונדלאנג אינטגעגאנגען. דיעזע אן דיך אינטעריס־נעטע, אבער דורך אין געגעלאָהנע לעבען פרוה אנגע־נייפטענע שאנהיים פריש אונד בלעגיגעזע צו ערהאלטען.

״וואס פרעגסט מיינען קאיזע־ליכען דיעזע יא יעהר?״ פראגטע דיא מיט יסטר. אינטשטיעדערער שטיטטע.

״אך דיינע מיינען דיעזע יא יעהר?״ איך דיינע מיינען?״

יוסטינאָ אומארמטע דיעזע נעמאהלן.

״נעווינס.״ אנטעגע, מיינע פרוהע יעהר עקסט דאנן אינע אללקאָמענע זיין, ווענן דיא, מהנאָראָא, דיא פאָן נאָטט מיר נשטענקטע, דיא מיהרלסט. דיא ווייסט, מיינע הערענגס יעהרען אין מיר ווייס לאנגער אין דיא אנאנע אבמיטע דיך דאלאָרען אויסגעזוכטען. שאן האט מיר בעל־ואר דורך דיינען דינע אינבער דיא וואנדאלען אמעריקא צוריק־ע־בעגען. יעטצט נום יעטצ. אין אשאלען אונד אין אנע צוריק־ענעזוגענען. לייבו דיעזען בריעף. ער נישט מיר דיא האנד־הבאנד דאנען.״

דיא קאיזערן נאהם דיא וואכטפאטער אונד לאו דען בריעף מיט נאָסטע אויסגעריקאטקיט.

נאכדעם דיא נעלעזען, אנגעט דער קאיזע:

״אך דיעזע בריעלאר נאך יעזיליגן שיקען, וווּ ער דיא נישטענע נעלעגענהייט אבזוהרטען קאָנן, אין נאמענטל צו לאנדען אונד בייא דער אונטער דען הערשען־דען פערוויירונג אישאלען אונד ראָם מיר מיך צו ערבעטען. אין דאנע נור נאך אין בעגעגנקען: עדע אין דאָ אפטען אנגעיסטר אָדנע נאָטה. אללעט אין מיך דער פרוהע ער־